

1. az dē kīpēn en spærēvēr zi.n ja. dan vo.r.dēzē bān
2. mē vri.nt istē blumē nat Xa.ŋ gitē
3. tē.gəşwo.ər.dəX spinēz alē.nəX mēt mēşinēs
4. spītēn iswə.ər. wērək
5. op tī sXē:t kre.gesē bēşXīmēld brō.ət
6. dē tīmērmān æd ē splm̄tēr in zē vījēr
7. di sXīpēr līktē zēn līpēnā.f - of zē bē.k a.f
8. m di fēbri.k iş nīks tē kāk
9. kum hi.r ju (*jongen*) - of māit (*meisje*)
10. sēX - (*naam*) gē.mēs fīr putē bīr - of flēsē bīr ||
ēm put.j.ē bīr || - glāfis - ēm pī.nt (*v. melk*) -
twe. pī.ntē
11. hēbjē twe. kilo. - of vīr pū.nt kri.kē vo.r.mē -
brējēt efē hīr
12. zē hēbē mētsēn vā.īvē dri kan wē.in 'upēzo.pē
13. hai dra.igdē mē mēnē stōk - of nēm brōk hō.ut
14. kēp sēj kni. ēzi.n
15. vāstēnā.vēt hōwēzē ni mī.ēr
16. iķ bēm bla.i dak ni mēt hālī mē. jēgā.m bēn
17. iķ hēbēt nijēdē.n ju
18. wī hēpēt ēdē. n - di du g.āntēr anķ ū.mt
19. ēn spmēkup - ē spmēwē.p - ē rā.gbūl
20. ēm pē.t - ē mā.ş || bān = ai knā.ēp ēm dēr vor -
ik sat in dē rats || - tlā.nt - of t'ku.lā.nt (= *de wei*) - ēm padēstu.l - dē ha.inij - of hū.inij (*zegg-*
man 1) - kīkēr - ēn kē'pē.l - ēn 'ja.r.talē kēpē.l (= *een atalanta*)
21. di kē.rēl tī mā.ktē dē hē.ālē ry.zi m dē gān
22. iķ sājē kra.lē gē.vē
23. ējēldā.nt lāt fē.l auwē sXē.tē slū.pē
24. hē hē.t iz ēj kē.r ēm bēt Xēkre.gē
25. gē. mēn ēm par dīkē stē.nē - brē.jēr - dē brē.stē
26. dā stambē.lt iş wēX
27. di vē.nt hēp ēn lēvēn az ēm vīşī mtwā.tēr - of az
ēm pī.nē
28. dē dyvēl is nī.t m dē hē.mēl gēblī.īvē
29. dē sXō.ljūjēz bēn ē.Xēwē.st - nā dē zē.i || dē
mē.īstēr || dē mū.īdē = *de meisjes* ||
30. kēn tōg nī rār kumēn astaklā.r bēn
31. dē ku.j - of bē.īstē drījkē grā.X slubēr - of
lā.inmē.lslubēr
32. hai kēnī wē.rēkē - hējēt īzē kē.l
33. slūd efē di stē.l - of stōk m di bē.zēm
34. kē.gēlspēl isēr nī mē. || di kē.g.ēls = *grof grint* ||
35. || vūlēk (*als men aan de deur komt*) || kēp al tweri-
mal gēşXrē.uwt ju || hē. ju (*om een vriend*
achterna te roepen)
36. di pē.r iş nī rā.īp - dē pītē zē.nōXwīt
37. zē bēn wēg nētlā.nt (= *weiden*) - of dē zytērs
(*met riet begroeide moerasgrond*)
38. sā.ītēm lēst sēn sē.āntēn ēt sēn zak (X)ēklupt
39. ai zalt nō.īt nī fē.r sXūpē
40. zīş dē hēlēft fāndēr mēlēk fērlō.rē
41. dī vānt mū sē vrō.uw bā.īstā.n
42. mēdē mā.jē gē.n zwāmēn is Xēvārlēk
43. hēb ēn o.ūp dry.ktē - umdatī dēnkātī vē.l kraXt
ēp
44. vāi mutēr dē hālēfan hēbē - jy.li dē ā.ndērē
45. hēlēpt iz efē dāt bēt uptīlē
46. di vē.nt iso dīk azēn tū.m - of so vēt azē vā.rēkē ||
mēşēlā.r ||
47. zē sprījē umēt fē.r.st - sē hē.bē gēwēt wīt fē.r.stē
sprījē kēn
48. di bō.mkvē.kēr zal dī bō.m mē.āntē
49. du tat rē. m ēz dīXt
50. dē kluk lē.jt for. dē vrugē kērək (*r. k.*) - dē
lā.tē kērək (*id.*) - tluf (*id.*)
51. ēm bētspru.ī - kīkērdīl - rū.ndbrējē (*bericht*
verspreiden) - ē.tlēg.ē = *uitspreiden* - vērgrō.tē
(*uitbreiden*) - klā.r.mā.kē (*bereiden*) - mīstro.jē
uitspreiden - ēn stāk smē.rē (*boterh. smeren*)
52. dī vrō.uw hētēr hē. r uk lā.tē - of uflā.tē knīpē
53. zēn vā.dēr ē.tēm zēs jēr sXō.lātē gā.n
54. kētēm uflērā.jē nīt so lē.t lā.ŋstē dā.īk tē lō.pē
55. fālē vē.r.zē zī.jē nī fē.l
56. dī stē.īnē putē hējē nīksān
57. dē sXītspā.n stē bē dē 'ō.uvē || dē hā.r.t. ||
58. mā.r.t. isētē kō.ud um tē kāt.şē (*vroeger hier*
nog beoefend)
59. dī kār.s Xē.f hēldēr līXt - fīpō.knī (*met opval-*
lend hoge toon op laatste lettergreep)
60. hēi trōkēt pā.r.t. ān zē stā.r.t.
61. vrū.gēr kwā.mē jāli idēr jē.r nē dē kērēmys
62. dē pā.tēr dī zēj dat ū.nzē līvēnī.ēr vūlmā.kt is
63. jē zāX mē wē.l mājē 'wōu mē nī sī.n - of jē zē.i
nīks 'tē.gēmē
64. dē zwā.lys - dī zālē gō.uw tērāX.kumē
65. gā.jē vāndē.X nī jāsē ju - of pāndurē ju
(*2 versch. kaartspelen*)
66. ē. itē zē o.k Xrā.X kās
67. zē stō. m fīts is kēput - hēi zīt m dē kā.nt fānē
slō.ēt
68. tīs fāndā.X hē.īt Xēwē.īst - mētīs fānā.vēnt
lēkēr wēr
69. dī jūjē lō.pt upsē blō.ētē bē.nē
70. dēr iz ē sXē.r m dē kan
71. || hētē pu.st nīks XēbruXt || *vroeger dē pō.ştbō.dē*
72. mē hā.r.t. du. sī.ēr
73. iķēn mē Xm kupēgē mē.ānsēn umgā.n || dījiz
dwurstōgē dē mā.n in - of tōgēdē drē.t m ||
74. nā sXūftā.it zētē wētpā.r.t for. dē nī.wē kār ||
dē spō.lwā.gē = „*speelkar*” ||
75. iķ hā fānūXētē kō.rzāl
76. dī jūjē vān dī kō.nij iz o.k suldāt Xēwest - of
m dī.nst Xēwē.st
77. wē.t.j.ē gīn wā.gēmā.kēr tē wō.nē
78. dī rū.ēzē hēbē lājē dō.ērēs
79. iķ Xēlō.fēr gīn pē.st - of dū.ndēr vān
80. tkī.nt wāz dō.ēt fō.ēr.t Xēdō.ēpt wīr
81. zē o.rē ēn zē o.gē dī lō.pē alēbā.i || hāist ēn
snēr.tō.X ||
82. dēr dūXtēr is nē ēt bus Xēgā.n um brō.mēlē tē
zūkē || mēdē mū.ānt (= *met een mandje*) ||
83. dēr iz ēn spōr.t. fān dē lē.ēr wē.X
84. hai zētē zēm bē.k Xū.dō.pē - hai zē.tēn ēn strūt
up kē.rēl datē mērē.kēl wās
85. dī mē.nsē dē.jē mēnījā.ndērz ās mētē vērđī-
nēn um rā.āk tē wōr.dē
86. dēr bēk iz - of dēr lī.pē bēn drō.X fān dē dō.r.st

87. di wæg is krum - of di wæ·Xti krū·ŋkeltatə
mæ·ræ·kəl is - daiz bæ·tən'um
88. ikuXt fo·r· di kla·ənə juŋən ən truməl
89. di buk is Xəstikt m əŋ ku·st
90. aizjuŋ ə mu·ə lit·j·r
91. Atə zun izdbestə
92. ə sXi·tər mu Xu·t kanə mīkə || bə·utsXi·tərs ||
(bout = gevogelte)
93. ka·ik iz efə na mē hut
94. ik we·t ni wa·rəkəmu fī·ndə - of zukə mut
95. əŋ kauwə kəldər is Xut for·tbi·r·
96. ik muz useblu·t driŋkə - of méér gebr. : ku·blu·t
- um an tē stē·rəkə
97. ik mun rəsta fū·r efət·j·iz m də sta·l kra·igə
98. mēm bru·r wasto·k sat
99. di mēləkbu·r heb ən ho·up klā·ntə
100. di ka·r·nəmələk iso zy·r - gefti mar tərAX
101. wə zalə - of zauwə di pat m ən y·r best ful kanə
kra·igə
102. dər· valt nīks fan di və·ntəzəgə - ən səky·rə
ke·rəl - ən səky·r vərək
103. di və·nt is altəd optant
104. in itali·jə hē·jə vy·rspywəndə bə·rəgə
105. dərəvi dər up tē dauwə
106. mo··ərdə (= in Noorden) hēbəzəm bruk fandə
brag ufXəva··rə
107. jə mu·d - of mut ūns fy·lə iz kumə ka·ikə
108. həs fan la·jə gəkumə mənə gu·jə mō·k Xē·lt
109. tiz əm bō·kədər
110. əŋ gətra·ut wa·if mu Xu·t kanə na·jə
111. ik hēp fərke·rt Xras Xəzait || zā·t '||
112. di bi·r·brə·uwer di zē·Xtat nōX tē dy·r iz um tē
ba·uwə
113. bakə - iX bak - jai bakt - hai bakt - bakti -
və bakə - iX baktə - jə baktə - hai baktə - wə
wa·rən ant bakə - wə hēbə gīstərə gēbakə
114. bi·jə - iX bi·t - jai bi·t - hai bi·t - wai bi·jə - bi·jəwə
iX bu·j·r - khēp Xəbu·ji - bu·jə hali o·k
115. tīs marəŋ kla·ə sigə·rtjə - mar hājs Xut
116. jə kən hi·r a·jərə ko·pən optə mart
117. hai hē· Xəzait hai zal amə dē·ŋkə
118. di dī·nstmait di zē·i dati glā·ik hat
119. də wa·rə vā·ef prā·əzə
120. undər di bo·m lēg·ə vō·l a·kərs
121. twa·tər ko·uk so·u - of za g·ə·uw ko·kə - tko·ukt
a·l
122. ət ho·j is fō·ls tē gru·n - tiz nē·t Xəma·it
123. ||mayonaise niet gebr. || ən do·wər van ən a·i ||
124. dim bo·m di zal dar ni makələk Xu·jə
125. də pəsto·r ə ləkərə wain ju / (opvallend stij·
gende toon op laatste woord)
126. unz a·uwə kne·p izo·k fərbrā·nt
127. də mēlək lo·p ət sē spō·nə || y·r ||
128. də kustər lē·tə kluk || krə·us - krə·ysə ||
129. də pri·mə van də kra·wa·gə di bē·gə dər van
də vraXt
130. di twā·i mufə di kwa·mə na bē·ytə
131. zə hēbə di vē·nd bū·nt əm bla·ug·əslu·gə
132. də do·up is wəl əm bē·t·jə dan || laf = flauw,
te weinig zout ||
133. dər lēg ən dīkə lē·X sne·uw
134. tiz ən e·wəXu·it Xēle·jə dakjə gēzi·n əp
135. niwə'slæ·z wōrd o·k ən hēlə sta·t
136. du·n - iX dutət - jə dutət - hai dutət - wai
du·nət - jali dunət - zali dunt - iX dē·jət - jai
dē·jət - hai dē·jət - wai dē·jənət - jali dē·jənət -
dē·jiktat - dē·dit mē·r - dē·jəzət mē·r
137. do·upə - ən do·upjy·rəkji - ən do·pfū·nt -
də suldə·tə
138. dər·sə - haijiz ant dər·sə - of hai dər·s - hai
dər·stə - hai hēp Xi·stərə stē·n dər·sə
139. bmdə - iX bən ant bmdə - of ant slē·kə - hēj
izant bī·ndə - wə bē·nən ant bmdə - jalə bē·nən
ant bmdə - isti ant bmdə - wasti ant bmdə - iX
bē·n ant bmdə gewē·st
140. Lokale landmaten : ən muregə - əm bā·ndər -
m rujəma·tə vərde·lt - ən rū - of ru·jə
141. Lokale waternamen : də wē·tərŋ - də rŋslu·ət -
də 'ka·iwe·tərŋ - də 'mē·slu·ət - də puldər -
də nō·rsə puldər - də kla·ənə puldər - də hēlə·
bo·Xsfar·t· - də kōrtə zi·ndə - də mā·jə

Naam van de plaats in haar eigen dialect : 'nyku·p

De inwoners heten : 'nyko··pərs

Hun bijnaam is : 'platfise - inwoners van dorp Noorden (ook Nieuwkoop) : də kû·tə

Het aantal inwoners was volgens de volkstelling van 1947 : 3.859 ; volgens die van 1960 : 5.276 .

Taaltoestand : Er zijn te N. rooms-katholieken en diverse protestante kerkgenootschappen en sekten. Voorn. gedeelten : sœ·ud'ənt - nō·ərd'ənt - tdy·rəp - nō·ərdə - een deeltje van 'zəXfəlt - də mā·jə. De zegslieden horen verschillen maar kunnen weinig vbb. geven. Verder zijn er vrij veel inwijkelingen die anders spreken dan de geboren Nieuwkopers. De intonatie is opvallend : laatste (1 of 2) syllaben liggen vaak veel hoger dan in andere dialecten. Bezigheden : landarbeiders ; fabrieken van metalen voorwerpen ; houtbewerking ; suikerwerkindustrie ; tuinderij (vooral Noorden).

Zegslieden : 1. van der Voorden, Jacobus ; 63 jr. ; arbeider ; hier geb., steeds hier gewoond ; V. van N., M. van Ter Aar ; spreekt steeds Nieuwkoop.

2. Bulvert, Alb. Corn. ; 57 jr. ; schipper ; hier geb., steeds hier verbleven ; V. uit Zegveldse Meije (gem. Nieuwkoop), M. van Noorden (gem. N.) ; spr. gewl. Nieuwkoop.